

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

**ΟΜΙΛΙΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΕΕΕ & ΕΒΕΑ, κ. Κ. ΜΙΧΑΛΟΥ,
ΣΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ CAPITAL + VISION ΜΕ ΘΕΜΑ:
«Η ΜΑΚΡΑ ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΦΕΣΗ»
11.11.2013**

«Έχω υποστηρίξει επανειλημμένα ότι η ελληνική οικονομία βρίσκεται σήμερα μετέωρη ανάμεσα στο χθες και στο αύριο. Ανάμεσα στα ερείπια ενός μοντέλου ανάπτυξης που κατέρρευσε με δραματικές επιπτώσεις και στα θεμέλια ενός νέου, βιώσιμου υποδείγματος.

Έχουμε φθάσει στο κρίσιμο σημείο, όπου πρέπει να αποφασίσουμε που θέλουμε να βαδίσουμε την επόμενη ημέρα. Με ποιο τρόπο θα μπορέσουμε, όχι μόνο να ξεπεράσουμε την κρίση, αλλά και να διασφαλίσουμε ότι δεν θα βρεθούμε ξανά στην ίδια θέση. Και να καταφέρουμε, έστω και σταδιακά, να αποκαταστήσουμε το επίπεδο ζωής των Ελλήνων πολιτών.

Δυστυχώς, σε αυτό το θέμα – στο τι πρέπει να κάνουμε δηλαδή – έχουμε χάσει ήδη πολύτιμο χρόνο, κρυμμένοι πίσω από το δίλημμα «μνημόνιο – αντιμνημόνιο». Χωρισμένοι σε στρατόπεδα και αντιμαχόμενοι επί του μνημονίου, λες και αυτό από μόνο του αποτελούσε την αιτία ή τη λύση των προβλημάτων μας. Τώρα δεν έχουμε πια αυτή την πολυτέλεια. Το μνημόνιο θα τελειώσει με την επιστροφή της Ελλάδας στις αγορές, είτε αυτό συμβεί σε 6 μήνες, είτε σε έναν ή σε ενάμιση χρόνο. Και τότε, θέλουμε δεν θέλουμε, η ευθύνη θα περάσει στα χέρια μας.

Αν κάποιος θέλουν να πιστεύουν ότι η απαλλαγή από το μνημόνιο, απλώς «θα μας λύσει τα χέρια», ίσως πρέπει να το σκεφτούν καλύτερα. Γιατί στη θέση της επάρατης τρόικας θα είναι πλέον οι αγορές. Οι οποίες δανείζουν με πολύ αυστηρότερα κριτήρια, σε σχέση με το παρελθόν. Γι' αυτό είναι τόσο σημαντικό να έχουμε αποφασίσει εγκαίρως που θέλουμε να πάμε και κυρίως να έχουμε δημιουργήσει τις προϋποθέσεις αυτής της πορείας.

Γι' αυτό είναι επίσης τόσο σημαντικό, να αξιοποιήσουμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα διαθέσιμα εργαλεία. Με κυριότερο, τους πόρους που διατίθενται από τα

Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου.

Το Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης 2014 – 2020 ή νέο ΕΣΠΑ μπορεί και πρέπει να είναι η κινητήριος δύναμη στην πορεία μετάβασης της ελληνικής οικονομίας από το χθες στο αύριο. Αυτό απαιτεί σωστό σχεδιασμό και υλοποίηση, χωρίς τα λάθη και τις αστοχίες του παρελθόντος. Στο θέμα αυτό θα κάνω μερικά σχόλια, ξεκινώντας από το επίπεδο του σχεδιασμού, που είναι και το σημαντικότερο: Η αξιοποίηση των πόρων της νέας προγραμματική περιόδου θα πρέπει να στηριχθεί σε σαφή στόχευση και ιεράρχηση των αναγκών. Μέσα σε ένα περιβάλλον δημοσιονομικής λιτότητας, ύφεσης, υψηλής ανεργίας και έλλειψης ρευστότητας, οι ανάγκες χρηματοδότησης είναι εμφανείς παντού: για τη στήριξη επιχειρήσεων όλων ανεξαιρέτως των κλάδων, για την υλοποίηση υποδομών, για τη στήριξη της κοινωνικής συνοχής, της υγείας, της εκπαίδευσης κτλ. Ωστόσο, πρέπει να έχουμε υπόψη μας αφενός ότι οι πόροι του νέου ΕΣΠΑ, αν και σημαντικοί, είναι λιγότεροι σε σχέση με προηγούμενες προγραμματικές περιόδους. Δεν επαρκούν να καλύψουν το σύνολο της επενδυτικής προσπάθειας που χρειάζεται η χώρα.

Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να υπάρξουν σαφείς στρατηγικές επιλογές και προτεραιότητες:

Πρώτη δεν μπορεί παρά να είναι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της εξωστρέφειας και της καινοτομίας. Πρέπει να καταλάβουμε ότι η έξοδος από την κρίση δεν σημαίνει επιστροφή στην πραγματικότητα που βιώσαμε τα προηγούμενα χρόνια. Δεν μπορούμε και δεν πρέπει να γυρίσουμε πίσω.

Ακόμα κι αν το θέλαμε δεν θα μπορούσαμε να στηριχθούμε ξανά στο ίδιο μοντέλο, της χαμηλής παραγωγικότητας, της χαμηλής ανταγωνιστικότητας και της ανάπτυξης με όχημα την κατανάλωση και τα δανεικά.

Το ζητούμενο είναι να αρχίσουμε να δημιουργούμε περισσότερο εθνικό πλούτο. Να καταφέρουμε να παράγουμε περισσότερα, καλύτερα, διεθνώς εμπορεύσιμα και ανταγωνιστικά προϊόντα και υπηρεσίες. Να αυξήσουμε τα έσοδα της χώρας, όχι μέσα από το δανεισμό, αλλά μέσα από τις επενδύσεις και τις εξαγωγές. Να αξιοποιήσουμε τα πλεονεκτήματα του τόπου μας, για να δημιουργήσουμε θέσεις εργασίας και καλύτερα εισοδήματα.

Αυτή η προσπάθεια απαιτεί να συμφωνήσουμε σε ορισμένα βασικά στοιχεία:

- Το ένα είναι ότι χρειάζεται σχέδιο, με στόχο να κατευθυνθούν πόροι σε κλάδους και δραστηριότητες, που παρουσιάζουν τις μεγαλύτερες δυνατότητες και προοπτικές. Σε δραστηριότητες που μπορούν να συμβάλουν στην παραγωγή προστιθέμενης αξίας για την ελληνική οικονομία. Το άλλο είναι ότι θα πρέπει να ξεπεράσουμε τη λογική της χωρίς σχέδιο επιδότησης, η οποία κατέληξε συχνά να έχει τη μορφή της δικαιωματικής παροχής. Κατέληξε να σημαίνει μια ατελείωτη

γραφειοκρατία, η οποία αποθαρρύνει τις πιο δυναμικές επιχειρήσεις από το να εμπλακούν σε αυτή.

Για να υπάρξουν επενδύσεις και επιχειρηματικές πρωτοβουλίες, απαιτείται γρήγορη πρόσβαση σε κεφάλαια. Το νέο ΕΣΠΑ μπορεί να βοηθήσει σε αυτή την κατεύθυνση, δημιουργώντας σύγχρονα, ευέλικτα και αποτελεσματικά εργαλεία χρηματοδότησης. Ενισχύοντας μηχανισμούς όπως τα κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών, οι επιχειρηματικοί άγγελοι, προγράμματα δανειοδότησης με ευνοϊκούς όρους, start-up funds σε τομείς όπως οι νέες τεχνολογίες, η αγροτική παραγωγή κτλ.

- Δεύτερη αλλά εξίσου σημαντική προτεραιότητα πρέπει να είναι η αντιμετώπιση των συνεπειών της κρίσης στον κοινωνικό ιστό, με μέτρα για τη στήριξη ομάδων και πολιτών που έχουν πληγεί περισσότερο. Σίγουρα οι ανάγκες στον τομέα αυτό είναι σήμερα εντονότερες και αρκετά διαφορετικές σε σχέση με το παρελθόν. Όμως και σε αυτή την περίπτωση πρέπει να διδαχθούμε από τα λάθη. Πρέπει να διδαχθούμε από την εμπειρία των προγραμμάτων κατάρτισης, τα οποία λειτούργησαν σε πολλές περιπτώσεις προσχηματικά, προκειμένου να προσφέρουν ένα πρόσκαιρο επιπλέον επίδομα σε ανέργους. Πρέπει να διδαχθούμε από την εμπειρία κοινωνικών δομών, που δημιουργήθηκαν με κοινοτικούς πόρους, αλλά που κανείς δεν φρόντισε να καταστήσει βιώσιμες στη συνέχεια. Δομές οι οποίες φυτοζωούν, με τους εργαζομένους τους να βιώνουν διαρκώς την ανασφάλεια και την αγωνία για το αν θα δοθεί παράταση ή αν θα βρεθεί άλλο κονδύλι.
- Τρίτη, η συμπλήρωση του εθνικού δικτύου υποδομών, σε τομείς όπως οι μεταφορές και η ενέργεια. Και εδώ, δυστυχώς, φαίνονται και οι αστοχίες στη διαχείριση των πόρων των προηγούμενων προγραμματικών περιόδων. Κανείς δεν αμφισβητεί ότι χρηματοδοτήθηκαν και υλοποιήθηκαν μεγάλες και σημαντικές υποδομές. Ωστόσο, μετά από τρεις δεκαετίες σχεδόν, συζητάμε ακόμα για την ολοκλήρωση του εθνικού οδικού δικτύου. Συζητάμε για τη σύνδεση βασικών λιμένων, με το σιδηροδρομικό και το οδικό δίκτυο. Τα έργα αυτά έπρεπε να έχουν γίνει ήδη. Αντί γι' αυτό, είδαμε χιλιάδες διάσπαρτα έργα, μικρής κλίμακας και τοπικής σημασίας, τα οποία δεν εντάχθηκαν ποτέ σε έναν συνολικό σχεδιασμό.

Κι επειδή βεβαίως, καμία αναπτυξιακή προσπάθεια δεν μπορεί να προχωρήσει με μια ανεπαρκή και αναποτελεσματική δημόσια διοίκηση, προτεραιότητα πρέπει να αποτελέσει η αναδιάρθρωση και ο εκσυγχρονισμός των δημοσίων υπηρεσιών. Και σε αυτό τον τομέα χάθηκαν δυστυχώς σημαντικές ευκαιρίες, κατά τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους. Γι' αυτό βρισκόμαστε ακόμη να συζητάμε π.χ. για ηλεκτρονική διακυβέρνηση, για καθιέρωση της ηλεκτρονικής υπογραφής, για την ηλεκτρονική τιμολόγηση κτλ.

Ένας επίσης σημαντικός τομέας, στον οποίο πρέπει να δοθεί έμφαση, είναι η προστασία του περιβάλλοντος και η εναρμόνιση με την Ευρωπαϊκή Νομοθεσία. Είναι αδιανόητο να πληρώνει η χώρα τεράστια πρόστιμα όλα αυτά τα χρόνια, γιατί δεν έχει καταφέρει να δώσει λύσεις στο θέμα της διαχείρισης των απορριμμάτων, ή της κατασκευής βιολογικών καθαρισμών. Κι εδώ η ευθύνη δεν αφορά μόνο την Πολιτεία και τις εκάστοτε κυβερνήσεις. Αφορά όλους μας. Αφορά τον κακώς νοούμενο τοπικισμό και τη λογική του «μακριά από την αυλή μου», που τείνει να κυριαρχεί σε αυτές τις περιπτώσεις. Ας καταλάβουμε ότι η προστασία του περιβάλλοντος είναι ένα συλλογικό ζητούμενο. Ένα ζητούμενο, το οποίο πέρα από δικαιώματα, επιβάλλει και υποχρεώσεις στις τοπικές κοινωνίες.

Οι πόροι της νέας προγραμματικής περιόδου, έρχονται σε μια συγκυρία στην οποία η Ελλάδα, η ελληνική οικονομία, οι επιχειρήσεις και η κοινωνία, έχουν άμεση ανάγκη στήριξης. Το δυσκολότερο στοίχημα, κάτω από αυτές τις συνθήκες, είναι να συνειδητοποιήσουμε – και να συμφωνήσουμε όλοι – ότι το νέο ΕΣΠΑ δεν μπορεί ούτε πρέπει να λειτουργήσει στη λογική του «μοιράζουμε χρήματα».

Αυτό που καλούμαστε όλοι να κάνουμε, Πολιτεία, αυτοδιοίκηση, φορείς, επιχειρήσεις και κοινωνία, είναι να δούμε πως θα αξιοποιήσουμε αυτό το εργαλείο, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και με γνώμονα το κοινό συμφέρον. Και μάλιστα το συμφέρον όχι μόνο της σημερινής γενιάς, αλλά και αυτής που θα ακολουθήσει. Έχουμε μια ευκαιρία να αναδείξουμε το νέο ΕΣΠΑ σε καταλύτη της προσπάθειας για αναγέννηση της χώρας, μετά από τη χειρότερη κρίση της μεταπολεμικής ιστορίας της. Ας μην τη σπαταλήσουμε».